

DECIZIE

de inadmisibilitate a sesizării nr.97g/2019 privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi din articolul 353 din Codul penal
(*eschivarea de la serviciul militar*)

nr. 78 din 21.05.2019

Monitorul Oficial nr.230-237/166 din 19.07.2019

* * *

Curtea Constituțională, judecând în componența:
dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mița, *grefier*,
Având în vedere sesizarea depusă pe 18 mai 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 21 mai 2019 în camera de consiliu,
Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „sau prin altă înșelăciune” din articolul 353 din [Codul penal](#), ridicată de către dl avocat Nicolae Baban, în dosarul nr.1–71/19, pendinte la judecătoria Edineț, sediul Central.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 18 mai 2019, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

A. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI PRINCIPAL

3. Pe rolul judecătoriei Edineț, sediul Central, se află în examinare cauza penală privind învinuirea dlui Maxim Condrașco de comiterea infracțiunii prevăzute la articolul 353 din [Codul penal](#) [Eschivarea de la serviciul militar în termen, de la serviciul militar cu termen redus sau de la serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați].

4. În cadrul ședinței de judecată din 12 martie 2019, dl avocat Nicolae Baban, apărător ales al dlui Maxim Condrașco, a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „sau prin altă înșelăciune” din articolul 353 din [Codul penal](#), care are următorul conținut: „Eschivarea de la serviciul militar în termen, de la serviciul militar cu termen redus sau de la serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați prin automutilare, simularea unei boli, falsificarea documentelor sau prin altă înșelăciune se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 150 de ore.”.

5. Prin încheierea din aceeași dată, judecătoria Edineț, sediul Central, a trimis sesizarea către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

6. Prevederile relevante ale [Constituției](#) sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale [Codului penal](#) sunt următoarele:

Articolul 353

Eschivarea de la serviciul militar în termen, de la serviciul militar cu termen redus sau de la serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați

„Eschivarea de la serviciul militar în termen, de la serviciul militar cu termen redus sau de la serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați prin automutilare, simularea unei boli, falsificarea documentelor **sau prin altă înșelăciune**

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 150 de ore.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că textul „sau prin altă înșelăciune” din articolul 353 din [Codul penal](#) nu este clar și previzibil, pentru că nu descrie care fapte pot fi subînțelese ca înșelăciune pentru eschivarea de la serviciul militar, situație care contravine articolului 23 din [Constituție](#).

B. Aprecierea Curții

9. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

10. În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a [Codului penal](#), ține de competența Curții Constituționale.

11. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Nicolae Baban, în dosarul nr.1–71/19, pendinte la judecătoria Edineț, sediul Central. Sesizarea este formulată de un subiect căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin.(1) literele a) și g) din [Constituție](#).

12. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „sau prin altă înșelăciune” din articolul 353 din [Codul penal](#).

13. Curtea observă că, în teoria dreptului penal, prin „altă înșelăciune” se înțeleg alte mijloace (comunicări orale sau scrise) care induc în eroare organele competente care hotărăsc problema eliberării persoanei de la serviciul militar. Înșelăciunea se poate manifesta și prin tănuirea intenționată a datelor despre care persoana era obligată să comunice, ca de exemplu: tănuirea încheierii tratamentului medical, dispariția altor impedimente pentru satisfacerea serviciului militar obligatoriu etc. De asemenea, prin „altă înșelăciune” (alta decât falsificarea documentelor), ca modalitate a acțiunii adiacente în cadrul faptei incriminate la articolul 353 din [Codul penal](#), se au în vedere: falsul în declarații; folosirea unor documente aparținând unei alte persoane; substituirea de persoane etc.

14. Astfel, nu poate fi acceptată susținerea potrivit căreia destinatarii nu își pot adapta conduita în funcție de conținutul textului legal criticat, deoarece acesta este suficient de previzibil, important fiind efectul acțiunii: înșelăciunea. Termenul „înșelăciune” nu este susceptibil de interpretări diferite.

15. Curtea amintește că prevederile articolului 23 din [Constituție](#) nu-i impun legislatorului obligația definirii tuturor termenilor folosiți în cuprinsul normelor de drept penal substanțial, legea penală nefiind o *lex stricta*.

16. De asemenea, pornind de la principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană a

Drepturilor Omului a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai curând la categorii generale, decât la liste exhaustive. Astfel, multe legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna (*Del Río Prada v. Spania* [MC], 21 octombrie 2013, §92).

17. Prin urmare, Curtea menționează că interpretarea sensului exact al textului „sau prin altă înșelăciune” din articolul 353 din [Codul penal](#) depinde de practică și fără îndoială că instanța de judecată este cea mai în măsură să-l interpreteze.

18. Având în vedere cele menționate mai sus, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește criteriile de admisibilitate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și a articolelor 61 alin.(3) și 64 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „sau prin altă înșelăciune” din articolul 353 din [Codul penal](#), ridicată de către dl avocat Nicolae Baban, în dosarul nr.1–71/19, pendinte la judecătoria Edineț, sediul Central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTE

Mihai POALELUNGI

Nr.78. Chișinău, 21 mai 2019.